

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/rys-historyczny/po-1991/24089,Nadwislanski-Oddzial-Strazy-Granicznej.html>
2024-07-16, 20:47

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej powstał 15 czerwca 2004 r. Jego powstanie wiązało się z koniecznością przejęcia przez Straż Graniczną zadań wewnątrz kraju. W 2004 r. bowiem, na mocy podpisanego w Atenach Traktatu Akcesyjnego Polska został członkiem Unii Europejskiej.

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej mieści się w Warszawie przy ul. 17 stycznia 23, jest jednostką organizacyjną Straży Granicznej powołaną do realizacji ustawowych zadań na terenie czterech centralnych województw: mazowieckiego, łódzkiego, kujawsko-pomorskiego, świętokrzyskiego. Obszar ten stanowi 26% powierzchni kraju i zamieszkiwany jest przez prawie 30 % populacji. Krzyżują się tu główne szlaki komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym.

Teren działania jest znacznie zróżnicowany pod względem rozwoju ekonomicznego. Obszary rolnicze - przyciągają obywateli państw sąsiadujących z Polską na wschodzie - głównie z Ukrainy. Przewiduje się jednak, że zjawiska te w tym sektorze nadal będą występowały, a ich natężenie będzie determinowane takimi wskaźnikami, jak: kursy walut, czy zmiany w przepisach podatkowych.

Procesy migracyjne jakie zachodzą od kilku lat w naszym kraju, wskazują, iż powoli przekształcamy się z państwa typowo emigracyjnego w państwo emigracyjno-imigracyjne, które staje się celem przyjazdu coraz większej liczby obcokrajowców.

Z danych Departamentu Migracji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wynika, iż w III kwartale 2008 r. zarejestrowano ok. 40 tys. oświadczeń polskich pracodawców o zamiarze powierzenia krótkoterminowej pracy cudzoziemcowi pochodzącemu z Ukrainy, Białorusi, Federacji Rosyjskiej. Natomiast w III kwartale 2007 r. stanowiło to jedynie 9 tys. osób. Atrakcyjność Polski, jako kraju stałego osiedlenia wzrasta.

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej jest specyficznym Oddziałem, choćby z faktu, że jako Straż Graniczna sprawuje bezpośrednią ochronę granicy państwowej w portach lotniczych, w których usytuowane są Placówki Straży Granicznej. Początkowo Oddziałowi przyporządkowano cztery przejścia graniczne: w Bydgoszczy, Kielcach, Łodzi i Poznaniu.

W sierpniu 2005 r. w strukturę organizacyjną Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej włączono Placówkę SG Warszawa – Okęcie, natomiast 1 września 2007 r. Zarządzeniem Komendanta Głównego SG ze struktur NwOSG wyłączono Placówkę SG Poznań – Ławica.

Aktualnie Oddział posiada w swoich strukturach placówkę w Łodzi, Bydgoszczy, Kielcach i w Warszawie oraz Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców w Lesznowoli oraz Ośrodek Konferencyjno- Szkoleniowy „Strażnica” usytuowany w Świdrze przy ul. Żurawiej 15.

Od grudnia 2006 r. Oddział nosi zaszczytne imię Powstania Warszawskiego. Ówczesny Minister Spraw Wewnętrznych i administracji Ludwik Dorn, na podstawie §12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 września 1996 r. w sprawie określenia wzoru i trybu nadawania sztandaru jednostkom organizacyjnym Straży Granicznej oraz trybu nadawania tym jednostkom imion (Dz. U. Nr 113, poz. 541) na wniosek Komendanta Nadwiślańskiego oddziału Straży Granicznej z dniem 21 grudnia 2006 r. nadał Nadwiślańskiemu Oddziałowi Straży Granicznej w Warszawie imię „Powstania Warszawskiego”.

W miesiącu maju 2007 r. odbyły się uroczystości związane z nadaniem oddziałowi sztandaru. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Janusz Kaczmarek, na podstawie § 9 ust.1 w związku z §10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 września 1996 r. w sprawie określenia wzoru i trybu nadawania sztandaru jednostkom organizacyjnym Straży granicznej oraz trybu nadawania tym jednostkom imion (Dz. U. z 1996 r. Nr 113, poz. 541) stosownie do wniosku złożonego przez Komendanta Głównego Straży Granicznej z dniem 16 maja 2007 roku nadał Nadwiślańskiemu Oddziałowi Straży Granicznej im. Powstania Warszawskiego Sztandar, który został ufundowany przez Organizację Związkową NSZZ FSG przy Nadwiślańskim Oddziale Straży Granicznej, instytucje zaproszone do udziału w Honorowym Komitecie Fundacji Sztandaru, a także funkcjonariuszy i pracowników Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej.

Kadra Kierownicza Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej od 15 września 2004 r.:

STOPIEN	IMIĘ I NAZWISKO	PEŁNIONA FUNKCJA	CZAS WYKONYWANIA OBOWIĄZKÓW
plk SG	JERZY STEC	KOMENDANT NwOSG	15.09.2004r.-14.02.2006r.
plk SG	MARCELI KUCA	ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	15.09.2004r.-07.02.2006r.
plk SG	GRZEGORZ BUDNY	ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	15.09.2004r.-16.02.2006r.
plk SG	WIESŁAW ROKICKI	p.o. KOMENDANTA NwOSG ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	p.o. 15.02.2006r.-15.05.2006r. Zastępca 07.02.2006r.-14.02.2006 oraz 16.05.2006r.-16.03.2009r.
plk SG	RYSZARD PAWLAK	KOMENDANT NwOSG	15.05.2006r.-16.06.2008r.
ppłk SG	PIOTR BONA	ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	16.07.2007r.-30.04.2009r.
plk SG	ROBERT GAWRYŚ	ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	16.02.2006r.-30.06.2007r. oraz 23.06.2008r.-31.05.2010r.
ppłk SG	MARIUSZ PIĘTKA	KOMENDANT NwOSG	17.06.2008r.-
plk SG	ZBIGNIEW BARTNICKI	ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	17.03.2009r.-
plk SG	MIROŚLAW MOŁĘDA	ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	01.05.2009r.-
ppłk SG	JOZEF WILUSZ	ZASTĘPCA KOMENDANTA NwOSG	01.06.2010r.-

Na uwagę zasługuje działalność duszpasterska. W czasie funkcjonowania Oddziału opiekę duszpasterską kolejno sprawowali:

- ks. plk SG Zbigniew Kępa
- ks. ppłk SG Mirosław Kurianiuk
- ks. kmdr por. kan. Ryszard Preuss

Do głównych zadań Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej należy:

- organizowanie i dokonywanie kontroli ruchu granicznego w podporządkowanych przejściach granicznych
- rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń związanych z nielegalnym przekraczaniem granicy RP, przewożeniem przez granicę państwową towarów i wyrobów akcyzowych, broni, materiałów wybuchowych, zabytków
- przeprowadzanie kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP, kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia przez nich działalności gospodarczej, powierzania im wykonywania pracy
- przeprowadzanie wywiadu środowiskowego, ustalanie miejsca pobytu małżonka lub innego członka rodziny cudzoziemca, a także osoby, z którą cudzoziemca łączy więzi o charakterze rodzinnym i sprawdzenie lokalu we wskazanym przez cudzoziemca miejscu jego pobytu
- konwojowanie do granicy cudzoziemca, wobec którego wydano decyzję o wydaleniu
- organizowanie i realizacja czynności związanych z przyjmowaniem od cudzoziemców wniosków o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej
- ochrona szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością, której zwalczanie należy do właściwości Straży Granicznej
- prowadzenie czynności w celu rozpoznawania i przeciwdziałania zagrożeniom terroryzmem

Duże znaczenie kierownictwo Oddziału przywiązuje do współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi, z którymi zawarto Porozumienia.

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej mając na uwadze promocję służby w Straży Granicznej, a tym samym zapewnienie kadr dla naszej formacji, optymalne efekty kształcenia i wychowania uczniów klas o profilu – ochrona granicy państwowej, w drugiej połowie 2010r. zintensyfikował współpracę ze szkołami w ramach zawartych Porozumień. Od kilku lat realizowana jest współpraca z sześcioma placówkami oświatowymi usytuowanymi na terenie Oddziału.

Należą do nich:

- Zespół Szkół im. Korpusu Ochrony Pogranicza w Szydłowcu
- Liceum Ogólnokształcące w Więcborku
- Zespół Szkół Nr 4 w Bydgoszczy
- XXVIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi
- Zespół Szkół Zawodowych im. Marszałka Franciszka Bieleńskiego w Górze Kalwarii
- Zespół Szkół im. Michała Konarskiego w Warszawie

W wymienionych szkołach, w ramach wdrażania innowacji pedagogicznych, funkcjonują klasy o profilu – ochrona granicy państwowej. Za podstawę prawną wdrażanych innowacji przyjęto Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 lutego 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U.z 2002 r. nr 56, poz.506).

W programach kształcenia określono rodzaj innowacji (z reguły są to innowacje programowe lub metodyczne), jej zakres, motywację wprowadzenia, oczekiwania z nią związane oraz założenia.

Do najważniejszych osiągnięć Oddziału należy płynne przejęcie nowych zadań w związku z wejściem Polski do strefy Schengen – sprawna, profesjonalna separacja odpraw w ruchu Schengen i NON Schengen oraz walka z przemytem i produkcją towarów objętych akcyzą. Oddział rozwija się, jest silny potencjałem zatrudnionych w nim funkcjonariuszy i pracowników cywilnych.

Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców w Lesznowoli

Placówka ta usytuowana w Lesznowoli przy ul. Wojska Polskiego funkcjonuje w strukturach Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej od 1 września 2008 r. Powstała na mocy Zarządzenia Nr 45 MSWiA z dnia 4 kwietnia 1996 r. Przez okres 12 lat znajdowała się w strukturach Policji. Powyższa komórka organizacyjna liczy 194 etaty w tym 136 funkcjonariuszy i 58 pracowników cywilnych.

Od 1 września 2010 r. zgodnie z poleceniem Z-cy Komendanta Głównego SG o wdrożeniu nowego modelu procesu powrotu cudzoziemców, strzeżone ośrodki dla cudzoziemców przejęły część zadań realizowanych przez wydziały graniczne i grupy ds. cudzoziemców. Ośrodek w obecnej chwili dysponuje 30 miejscami dla rodzin i kobiet. Docelowo przewiduje się, że po przeprowadzonym remoncie będzie do wykorzystania około 100 miejsc. Przeznaczony jest dla cudzoziemców, którzy nielegalnie przekroczyli granicę RP.

Do zadań ośrodka należy przyjmowanie od jednostek zatrzymujących i prowadzenie akt cudzoziemca w czasie jego pobytu w SOdC lub areszcie; przygotowywanie i kierowanie wniosków do miejscowego sądu rejonowego w sprawie przedłużenia okresu pobytu cudzoziemca w SOdC w Lesznowoli lub areszcie; bieżące monitorowanie stanu toczących się postępowań administracyjnych wobec cudzoziemców; organizowanie doprowadzeń cudzoziemców do granicy (w przypadku wydania decyzji o wydaleniu lub decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy).

Od 1 listopada 2010 r. jako drugi ośrodek w Polsce (po SOdC w Białej Podlaskiej) realizuje

ustawowy obowiązek nauczania dzieci i młodzieży do 18 roku życia.

Ponadto w strukturze ośrodka znajduje się Sekcja Areszt w Celu Wydalenia z siedzibą w Warszawie przy ul. Żwirki Wigury 1c. Wielokrotnie areszt i ośrodek były wizytowane przez organizacje pozarządowe zajmujące się udzielaniem pomocy prawnej cudzoziemcom: Fundację Helsińską oraz Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć.

PSG w Kielcach

Straż Graniczna rozpoczęła swą działalność służbową w Kielcach w dniu 19 października 2001 roku w formie Wydziału X Zamiejscowego Zarządu Operacyjno - Śledczego Komendy Głównej Straży Granicznej. Z chwilą powstania w dniu 15 września 2004 r. Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej w Warszawie, w oparciu o tę komórkę organizacyjną utworzono Graniczną Placówkę Kontrolną Straży Granicznej w Kielcach, która w sierpniu 2005 roku zmieniła nazwę na Placówkę Straży Granicznej w Kielcach.

Od początku istnienia Straż Graniczna mieściła się w obiektach przy ulicy Kusocińskiego 51, należących do Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach. Jednak dotychczas nasi funkcjonariusze mieli do swojej dyspozycji 117 m² powierzchni całkowitej, z czego powierzchni użytkowej zaledwie 68 m².

Nowa siedziba placówki to 1000 m², przy powierzchni użytkowej ok. 800 m², stanowiącej całe II piętro czterokondygnacyjnego budynku administracyjno – biurowego. Pozostała część budynku należy do KWP Kielce, gdzie swoją siedzibę, poza naszą placówką, będzie miały również: Izba Dziecka i Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji oraz Wydział Konwojowy i Archiwum Komendy Wojewódzkiej. Budynek powstał na bazie obiektu, który od momentu przejęcia przez Policję koszar od Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych nie był użytkowany. Został generalnie wyremontowany, a prace modernizacyjne związane z dostosowaniem budynku do aktualnych potrzeb trwały od 2008 roku.

Przeważającą część budynku stanowią pomieszczenia biurowe. Obiekt wyposażony jest również w zaplecze sportowo - szkoleniowe, m.in. siłownię i strzelnicę. W pomieszczeniach Placówki SG oprócz pokoi biurowych, znajduje się sala konferencyjna, pomieszczenia socjalne i pokoje gościnne z 4 miejscami noclegowymi.

Koszt inwestycji, jaki poniosła Straż Graniczna to 3 200 000 zł. Koszt modernizacji obiektu został pokryty ze środków finansowych przyznanych z budżetu Państwa na realizację Ustawy „Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007 – 2011”.

Na wyposażenie nowej siedziby Placówki, Straż Graniczna przeznaczyła kwotę ponad 700 000 zł. W przedsięwzięciu tym wsparły nas również lokalne władze samorządowe: Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Miasta i Gminny Busko – Zdrój, Urząd Miasta i Gminny Końskie, Starostwo Busko – Zdrój i Szydłowiec. Na wyposażenie pomieszczeń podmioty te przeznaczyły ok. 20 000 zł.

Obecnie w PSG jest zatrudnionych 26 funkcjonariuszy oraz 7 pracowników cywilnych. Docelowo służbę w tej granicznej jednostce organizacyjnej pełnić będzie 42 funkcjonariuszy oraz 8 pracowników cywilnych.

PSG Warszawa-Okęcie

Dnia 12 października 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił Ustawę o Straży Granicznej. Wojska Ochrony Pogranicza weszły w etap rozformowania.

W 1991 roku Graniczna Placówka Kontroli Warszawa-Okęcie weszło w fazę przemian strukturalnych.

W styczniu 1991 roku odszedł do rezerwy wieloletni Dowódca GPK płk Edward Solicki, który dowodził naszym przejściem od 1977 roku. Komendantem GPK został mjr Marian Kasiński, a Zastępcą Komendanta został mjr Andrzej Mackiewicz.

Przechodzenie GPK w nowe struktury organizacyjne następowało w sposób przemyślany. Nie powodowało to zakłóceń w funkcjonowaniu przejścia.

W maju nastąpiło całkowite rozformowanie Wojsk Ochrony Pogranicza i powołana została Straż Graniczna – formacja, której głównym zadaniem jest ochrona granicy państwowej oraz kontrola ruchu granicznego.

Dnia 17 października 1994 roku dotychczasowy Komendant GPK SG Warszawa-Okęcie mjr Marian Kasiński zostaje Zastępcą Dyrektora Biura Kontroli Ruchu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej i oficjalnie przekazuje swe obowiązki dotychczasowemu zastępcy. Nowym Komendantem GPK SG Warszawa-Okęcie zostaje ppłk Andrzej Mackiewicz.

TERYTORYALNY ZASIĘG DZIAŁANIA PLACÓWKI STRAŻY GRANICZNEJ WARSZAWA-OKĘCIE:

- Warszawa-Okęcie (stałe lotnicze przejście graniczne)
- Warszawa-Babice (dodatkowe lotnicze przejście graniczne)
- Warszawa/Modlin (dodatkowe lotnicze przejście graniczne)

ZADANIA PLACÓWKI STRAŻY GRANICZNEJ WARSZAWA-OKĘCIE:

Placówka Straży Granicznej Warszawa - Okęcie im. gen. bryg. Waleriana CZUMY, zwana dalej „Placówką”, jest graniczną jednostką organizacyjną Straży Granicznej, podlegającą Nadwiślańskiemu Oddziałowi Straży Granicznej, zwanemu dalej „Oddziałem”, która wykonuje zadania w zakresie ochrony granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego oraz kontroli legalności pobytu i wykonywania pracy przez na terytorium RP w stałym lotniczym przejściu granicznym Warszawa – Okęcie, oraz w dodatkowych lotniczych przejściach granicznych: Warszawa – Babice i Warszawa/Modlin.

Placówką kieruje Komendant Placówki, który swoje zadania wykonuje przy pomocy zastępców, wyznaczonych osób funkcyjnych oraz przy udziale kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych.

Komendant Placówki podlega bezpośrednio Komendantowi Oddziału i jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy i pracowników Placówki.

Do podstawowych zadań Placówki Straży Granicznej Warszawa - Okęcie z zakresu ochrony granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego, oraz kontroli legalności pobytu i wykonywania pracy przez cudzoziemców na terytorium RP należy:

1. organizowanie i prowadzenie kontroli granicznej osób przekraczających granicę zewnętrzną Schengen w Porcie Lotniczym w celu:
  - a. niedopuszczenia do jej przekroczenia wbrew obowiązującym przepisom
  - b. zapobiegania wjazdom do RP/strefy Schengen cudzoziemców, których dane figurują w systemie informacyjnym Schengen (SIS) do celów odmowy wjazdu lub/i, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany
  - c. przeciwdziałania napływowi do RP/strefy Schengen cudzoziemców, których celem podróży jest nielegalna migracja
  - d. zatrzymywania osób poszukiwanych przez organa ścigania i przekazywanie ich zgodnie z właściwością odpowiednim organom
  - e. realizacja czynności zleconych przez właściwe organy państwowe i międzynarodowe
2. prowadzenie rozpoznania granicznego osób przekraczających granicę w celu wykrywania przestępstw i wykroczeń będących we właściwości Straży Granicznej
3. zapobieganie wjazdom do RP/strefy Schengen cudzoziemców, których dane są umieszczone w SIS do celów odmowy wjazdu lub/i, których pobyt na terytorium RP jest niepożądany
4. kontrola bezpieczeństwa, radiometryczna, chemiczna i pirotechniczna osób podróżujących komunikacją lotniczą, bagażu, oraz towarów i przesyłek, a także środków transportu w celu wykluczenia możliwości popełnienia przestępstw i

- wykroczeń skierowanych przeciwko nienaruszalności granicy państwowej lub bezpieczeństwu w komunikacji lotniczej
5. zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, oraz udział w przeciwdziałaniu aktom terroru i sabotażu w międzynarodowej komunikacji lotniczej
  6. prowadzenie czynności operacyjno – śledczych
  7. wszczynanie i prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa oraz postępowań w sprawach o wykroczenia, należących do właściwości Straży Granicznej, a także występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach, w których występowanie funkcjonariusza SG w takim charakterze jest dopuszczalne
  8. uczestniczenie w oględzinach miejsc, osób, i rzeczy oraz w innych czynnościach procesowych, w zakresie stosowania metod i środków techniki kryminalistycznej w przypadkach wymagających posiadania wiedzy specjalistycznej i doświadczenia, wykonywanie prac fotograficznych związanych z uczestnictwem w oględzinach i innych czynnościach procesowych, oraz kryminalistyczne zabezpieczanie dowodów i śladów przestępstwa
  9. współdziałanie z organami państwowymi właściwymi w sprawach cudzoziemców, a w szczególności z Urzędem do Spraw Cudzoziemców, Policją, Sądami, Prokuraturą, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencją Wywiadu, Służbą Kontrwywiadu Wojskowego, Służbą Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurem Antykorupcyjnym, Żandarmerią Wojskową, Izbą Celną i innymi, w zakresie niezbędnym do prawidłowego wykonywania zadań służbowych
  10. wydawanie decyzji administracyjnych cudzoziemcom i wiz w zakresie posiadanych
  11. prowadzenie czynności administracyjnych związanych z przyjmowaniem cudzoziemców przekazanych na podstawie Rozporządzenia Rady Unii Europejskiej nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. i innych umów międzynarodowych
  12. przyjmowanie wniosków o nadanie statusu uchodźcy oraz wykonywanie czynności administracyjnych z tym związanych określonych w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP
  13. prowadzenie czynności administracyjnych związanych z wydalaniem cudzoziemców, zatrzymanych w trakcie realizacji zadań przez Placówkę
  14. przeprowadzanie kontroli legalności pobytu i wykonywania pracy przez cudzoziemców
  15. wykonywanie, na wniosek przewoźnika, konwojów osób, którym odmówiono prawa wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
  16. wstępne rozpoznawanie pirotechniczne interwencyjne obiektów Portu Lotniczego, płyt postojowych, pasów startowych i środków transportu w sytuacjach zagrożenia bombowego w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, oraz prowadzenie

działań rozpoznawczo – likwidacyjnych w sytuacji zagrożenia aktem terroru lub innego zdarzenia nadzwyczajnego

17. rozpoznawanie pod kątem pirotechnicznym przedmiotów i urządzeń niebezpiecznych oraz ich neutralizacja
18. rozpoznawanie pod kątem pirotechnicznym obiektów będących w terytorialnym zasięgu przejścia granicznego, a także przedmiotów obiektów i terenów będących poza terytorialnym zasięgiem przejścia granicznego, a podlegającym Komendantowi Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej
19. zabezpieczenie pod względem pirotechnicznym rejsów zagrożonych
20. udział w działaniach zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa i ratownictwa lotniskowego
21. współpraca i utrzymywanie stałej łączności z Europejską Agencją Zarządzania Operacyjną Współpracą na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej – FRONTEX

WSPÓŁPRACA/WSPÓŁDZIAŁANIE PLACÓWKI STRAŻY GRANICZNEJ WARSZAWA-OKĘCIE Z INSTYTUCJAMI W CELU REALIZACJI USTAWOWYCH OBOWIĄZKÓW:

1. Współdziałanie ze służbami dyżurnymi Komisariatu Policji Portu Lotniczego oraz 36. Specjalnego Pułku Lotnictwa Transportowego w zakresie przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń granicy państwowej
2. Współdziałanie z organami państwowymi właściwymi w sprawach cudzoziemców, a w szczególności z Urzędem do Spraw Cudzoziemców, Policją, Sądami, Prokuraturą, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencją Wywiadu, Służbą Kontrwywiadu Wojskowego, Służbą Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurem Antykorupcyjnym, Żandarmerią Wojskową, Izbą Celną i innymi, w zakresie niezbędnym do prawidłowego wykonywania zadań służbowych
3. Prowadzenie ścisłego współdziałania w ramach wykonywanych obowiązków ze służbami Policji, Straży Ochrony Lotniska, Służby Celnej, Portu Lotniczego i przedstawicielstw lotniczych oraz innymi instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w komunikacji lotniczej celem przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń nienaruszalności granicy państwowej
4. Utrzymywanie bieżących roboczych kontaktów z przedstawicielami przewoźników operujących w Porcie Warszawa, LS i WAS celem sprawnej organizacji odprawy granicznej osób i towarów
5. Współdziałanie z organami administracji publicznej, a w szczególności z Policją, Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Celną, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, urzędami kontroli skarbowej oraz związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców w celu i trakcie przeprowadzania kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez

cudzoziemców i powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom

6. Współpraca z Urzędem Lotnictwa Cywilnego w zakresie prowadzenia szkoleń z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego, wynikających z Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz innych szkoleń z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego w ramach „ Planów doskonalenia lokalnego”
7. Współpraca z Europejską Agencją Zarządzania Operacyjną Współpracą na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej – FRONTEX celem koordynacji działań i minimalizacji zjawiska nielegalnej migracji
8. Współdziałanie Granicznym Inspektoratem Weterynarii w Warszawie celem usprawnienia działań w trakcie przeprowadzania weterynaryjnej kontroli granicznej towarów w Porcie Lotniczym Warszawa Okęcie
9. Współdziałanie punktami kontaktowymi obrony narodowej i resortów cywilnych w ramach „Planu Podziału Zadań Wsparcia Państwa Gospodarza i Wsparcia Państwa Wysyłającego w Straży Granicznej” (HNS)
10. Współdziałanie w ramach Rządowego Centrum Bezpieczeństwa z organami administracji państwowej

PSG w Bydgoszczy

Straż Graniczna rozpoczęła swą działalność służbową w województwie kujawsko-pomorskim w dniu 1.01.2002 r. jako XI Wydział Zamiejscowy Zarządu Operacyjno – Śledczego Komendy Głównej Straży Granicznej. Siedziba Wydziału mieściła się w Toruniu przy ulicy Bydgoskiej 37/39 w budynku należącym do Komisariatu II Policji w Toruniu. Obowiązki Naczelnika XI Wydziału objął ppłk Marek Kisielewski.

W 10. rocznicę utworzenia Straży Granicznej formacja ta uzyskała prawo działania na terytorium całego państwa. W związku z tym funkcjonariusze pełniący służbę w wydziale zamiejscowym Zarządu Operacyjno – Śledczego SG w Toruniu rozpoczęli regularne kontrole legalności pobytu cudzoziemców jak również wykonywali zadania operacyjno-śledcze. Obserwacja, rozpoznanie i wnikliwa analiza pozwalały zebrać informacje, na podstawie których podejmowano decyzje o kontrolach. Działanie wydziału nie ograniczało się tylko do polityki migracyjnej. Do największych osiągnięć należało przeciwdziałanie handlowi towarów, które powinny być oznaczone znakami akcyzy, przemytu i handlu narkotykami.

W drugiej połowie 2002r. w jedynym funkcjonującym lotnisku na terenie województwa kujawsko - pomorskiego istniało Lotnicze Przejście Graniczne w Bydgoszczy, które było dodatkowym przejściem lotniczym podlegającym pod Gdańsk Rębiechowo. Funkcjonariusze Granicznej Placówki Kontrolnej z Gdańska przyjeżdżali na bydgoskie lotnisko dokonywać

odpraw samolotów.

Na bazie etatów z Wydziału Zamiejscowego, będącego do tej pory w strukturach Zarządu Operacyjno - Śledczego KGSG została utworzona Graniczna Placówka Kontrolna Bydgoszcz.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji rozporządzeniem z dnia 15 czerwca 2004 r. utworzył Nadwiślański Oddział Straży Granicznej z siedzibą w Warszawie. Struktura tego oddziału została wprowadzona zarządzeniem Nr 0-36 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 12 sierpnia 2004r., a oddział rozpoczął działalność w dniu 15 września 2004r.

W skład Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej weszła Graniczna Placówka Kontrolna Bydgoszcz, a jej Komendantem mianowany został mjr SG Dariusz Gutowski.

Bardzo ważnym wydarzeniem było otwarcie w Bydgoszczy nowego portu lotniczego - krajowego i międzynarodowego. To właśnie tutaj funkcjonariusze pełniący służbę w Granicznej Placówce Kontrolnej zostali przeniesieni w dniu 23 grudnia 2004r. do nowo wybudowanego obiektu.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 12 października 1990r. o Straży Granicznej z dniem 23 sierpnia zniesieniu uległy terenowe organy SG - komendanci strażnic SG oraz komendanci granicznych placówek kontrolnych SG i podległe im urzędy tj. strażnice oraz graniczne placówki kontrolne, a ich zadania przejęły nowo tworzone terenowe organy - komendanci placówek Straży Granicznej i podległe im urzędy - placówki Straży Granicznej.

Placówka Straży Granicznej w Bydgoszczy usytuowana jest w najmłodszym polskim międzynarodowym porcie lotniczym im. Ignacego Jana Paderewskiego zlokalizowanym około 3 km od centrum Bydgoszczy. W 2005 roku liczba odprawionych osób wyniosła niecałe 20 000, rok później wzrosła o 600!

W 2009 r. liczba odprawionych pasażerów wyniosła już prawie 280 000, co oznacza, że funkcjonariusze pełniący służbę w PSG Bydgoszcz mają coraz więcej pracy. Tym bardziej, że poza obsługą ruchu granicznego w porcie lotniczym oraz kontrolą bezpieczeństwa samolotów i podróżnych, spoczywa na nich odpowiedzialność za europejskie bezpieczeństwo wewnętrzne związane z ochroną przed napływem do państw tworzących Unię Europejską niepożądanych osób, stwarzających niejednokrotnie duże zagrożenie dla porządku publicznego.

Przeciwdziałając nielegalnej migracji, przeprowadzają kontrole legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kontrolują legalność zatrudnienia cudzoziemców, prowadzenia przez nich działalności gospodarczej i powierzania im wykonywania pracy. Znowelizowane przepisy „Ustawy o Straży Granicznej” wprowadziły nowe zadanie dla formacji związane z działaniami w ramach ochrony szlaków komunikacyjnych zarówno drogowych jak i kolejowych. Nowe zadanie związane jest z przystąpieniem Polski do układu Schengen i jest elementem przystosowania Straży

Granicznej do funkcjonowania w warunkach nowych Standardów.

W dniu 1.08.2006 r. funkcję Komendanta Placówki Straży Granicznej w Bydgoszczy objął ppłk Piotr Metnicki, który pełni ją do chwili obecnej. Swoim zasięgiem bydgoska placówka obejmuje całe województwo kujawsko – pomorskie oraz pięć powiatów woj. mazowieckiego.

Czynnie uczestniczymy w wielu przedsięwzięciach mających na celu edukację dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa, wiedzy o Unii Europejskiej oraz Schengen. Organizujemy wykłady, pokazy sprzętu jakim dysponujemy i sprawności naszych funkcjonariuszy. Spotkania te pozwalają przybliżyć zasady funkcjonowania Straży Granicznej i stanowią dodatkowy element współpracy Służb Mundurowych z lokalną społecznością. Od listopada 2008 roku Placówka Straży Granicznej ściśle współpracuje z Liceum Ogólnokształcącym w Więcborku oraz Zespołem Szkół nr 4 w Bydgoszczy.

PSG w Łodzi

Straż Graniczna w Łodzi rozpoczęła swoją działalność w formie Wydziału XIII Zamiejscowego Zarządu Operacyjno – Śledczego Komendy Głównej Straży Granicznej.

Z chwilą powstania Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej w Warszawie w dniu 15 września 2004 r. utworzono w Łodzi Graniczną Placówkę Kontrolną, która w sierpniu 2005 zmieniła nazwę na Placówkę Straży Granicznej w Łodzi zgodnie z Zarządzeniem Z-53 Komendanta Głównego SG z dnia 25 sierpnia 2005. w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów SG.

Placówka SG obejmuje swoim zasięgiem całe województwo łódzkie. Funkcjonariusze wykonują swoje ustawowe zadania na obszarze ponad 18 200 km², zamieszkiwanym przez ponad 2,5 mln osób.

Placówka SG w Łodzi odpowiedzialna jest m.in. za kontrolę ruchu granicznego w lotniczym przejściu granicznym w Porcie Lotniczym im. Wł. Reymonta w Łodzi. Port posiada dwa terminale pasażerskie i jeden towarowy. Terminal I to terminal krajowy, który obsługuje lotnictwo ogólne i loty VIP-ów, w Terminalu II obsługiwane są międzynarodowe połączenia tanich linii lotniczych oraz czartery. Odprawa graniczna prowadzona jest na czterech stanowiskach kontroli bezpieczeństwa oraz trzech stanowiskach kontroli paszportowej na kierunku wyjazdowym. Funkcjonariusze PSG w Łodzi od chwili powstania placówki odprawili już ponad 1,1 miliona podróżnych, z czego ponad 920 000 w ciągu trzech ostatnich lat. Rocznie w ruchu międzynarodowym odprawianych zostaje około 300 tys. pasażerów.

We wrześniu 2009 r. został uruchomiony Terminal Cargo o powierzchni 750 m². Terminal wyposażony jest w sprzęt umożliwiający obsługę zarówno małych, jak i

wielkogabarytowych ładunków. Oprócz zwykłych przesyłek mogą być z niego wysyłane towary specjalne, takie jak: materiały niebezpieczne, leki ratujące życie, krew, organy do transplantacji oraz próbki diagnostyczne.

Pod koniec 2009 r. rozpoczęła się budowa Terminala III, którego oddanie do użytku planowane jest na II połowę 2011 r. Terminal ten będzie w pełni funkcjonalny i adekwatny do potrzeb w zakresie obsługi pasażerów i środków transportu, zapewniając możliwość odprawy 1,5 mln pasażerów rocznie.

Placówka SG realizuje także swoje zadania poza lotniczym przejściem granicznym. Najważniejsze z nich to: zwalczanie i przeciwdziałanie nielegalnej migracji, ochrona szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością pozostającą we właściwości Straży Granicznej, kontrola legalności pobytu i zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP a także zadania związane ze zwalczaniem wszelkiego rodzaju przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców m.in. dotyczących przemieszczania towarów i wyrobów akcyzowych podlegających obowiązkowi oznaczania znakami akcyzy.

Opracował: Wydział Prezydialny Nadwiślańskiego OSG